

Tělesná kultura

EVSE

Struktura

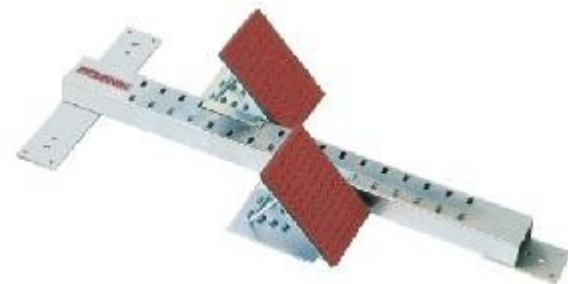
- Základní pojmy
- Instituce
- Financování

DOTAZY (v čase přednášky) sli.do/2774

Literatura

- Přednáška
- +materiál v ISu

Základní pojmy

Pohled na sport

- Sport v minulosti
 - Příprava na boj
- Sport dnes
 - Cíl bavit se
 - Cíl vítězit
 - Cíl dosáhnout zisku
 - ...?

Základní pojmy

- latinského „disportare“ a starofrancouzského „le désporter“, což znamená bavit se, příjemně trávit volný čas
- **Tělesná kultura:**
 - sociokulturní systém, který jako výsledek činnosti, tvorby hodnot, vztahů a norem zabezpečuje specifickými tělocvičnými prostředky uspokojování zvláštních biologických a sociálních potřeb člověka v oblasti fyzického, psychického a sociálního rozvoje s cílem jeho socializace a kultivace
 - Tělesná výchova
 - Sport**
 - Pohybové aktivity
- A nebo... sport = tělesná kultura
- Sport pro všechny versus reprezentace
- Sportovní svaz a sportovní odvětví

Sport jako...

■ Business

- Výroba a prodej sportovních pomůcek
- Reklama navázaná na sportovce, kluby...
- Profesionální sportovní kluby, sportovci

■ Něco mezi?

- Sportovní soutěže, mistrovství
- Reprezentace

■ Nezisková aktivita

- Amatérský sport

Význam sportu

- Sociální aspekt
 - Rovné příležitosti, morální hodnoty,
- Zdravotní aspekt
 - Příznivé dopady na zdraví
- Ekonomický aspekt
 - Stimul k rozvoji ekonomiky (výstavba, zaměstnanost, výroba)
 - Sekundární ekonomické dopady – cestovní ruch, modernizace infrastruktury (kvůli sportu)
- Politický aspekt
 - Sport jako reprezentace politického systému
 - Sport jako politická agenda, prosazování vlastního zájmu
- Všechny aspekty mohou být potenciálně pozitivní i negativní
- Můžeme ignorovat ekonomický aspekt, prakticky ale naše možnosti vždy určí množství disponibilních zdrojů

Ekonomie sportu a politika podpory sportu

- Mladé odvětví
- Široký (nejasný záběr)
- Oblasti
 - Veřejný sektor, spotřeba, sportovní akce, ekonomické podmínky rozvoje sportování, mezinárodní sport,..

Problémy ekonomie sportu

- Metodologické
 - Aktivní sportovec
 - Nepřesné (nerozklíčované) statistiky
 - Hodnocení nepřímých efektů
- Vliv ekonomických teorií
 - Neoklasická - trh
 - Marxistická - rovnost
 - Keynesiánská - stát
- Nejasná identita disciplíny
 - ? Politika státu, profesionální sport, obchod se sportovním zbožím, právní aspekty, ekonomika sportovního zařízení,...?

Praktické problémy ekonomie sportu

- Role státu – jak moc má stát zasahovat
 - Do produkce a skladby sport. Produktů
 - Jak a koho podporovat nebo regulovat
 - Do podmínek fungování sportovních firem
 - Jak regulovat
- Chování klubu
 - Jak uvnitř daných pravidel maximalizovat svůj užitek (případně zisk)
 - Financování, management, HR,..
- Chování firmy (producent sportovních produktů)
 - Jak maximalizovat zisk
 - CSR

Důvody státních zásahů

■ Ekonomické

- Externality, nedokonalá konkurence, veřejné statky, asymetrická informace

■ Mimoekonomické

- Kultivace lidského potenciálu, rozvoj rovných příležitostí...

■ A nebo... prostě „zájem“

Pozitivní a negativní externality

+

- Podpora zdraví člověka
 - Ovlivňování zdravotního stavu
 - Biologický základ zdravého životního stylu
 - Vliv pohybové aktivity na zdraví
 - Možnosti ovlivnění životního stylu
- Formování osobnosti člověka a jeho systému životních hodnot a idejí
- Tvorba a kvalita sociálních vztahů
- Propagace země či regionu

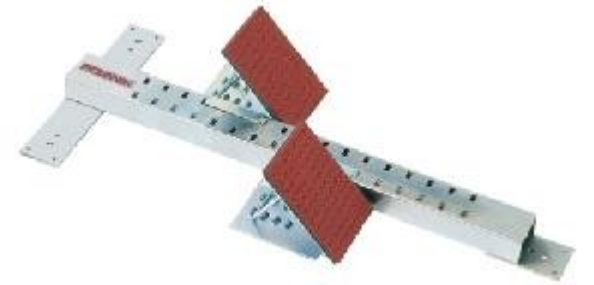
-

- Negativní vlivy na zdraví člověka
- Negativní vlivy na životní prostředí
- Komeracionalizace tělesné kultury
- Ostatní negativní vlivy

Specifické vlastnosti sportovních produktů

- subjektivní oceňování (u části sportovních produktů nelze stanovit tržní cena)
- převážná abstraktnost a nemateriálnost
- nepředvídatelný vývoj produktů (nejistý výsledek)
- malá možnost kontroly složení produktů (jsou možné dva stejné výsledky)

Instituce v ČR

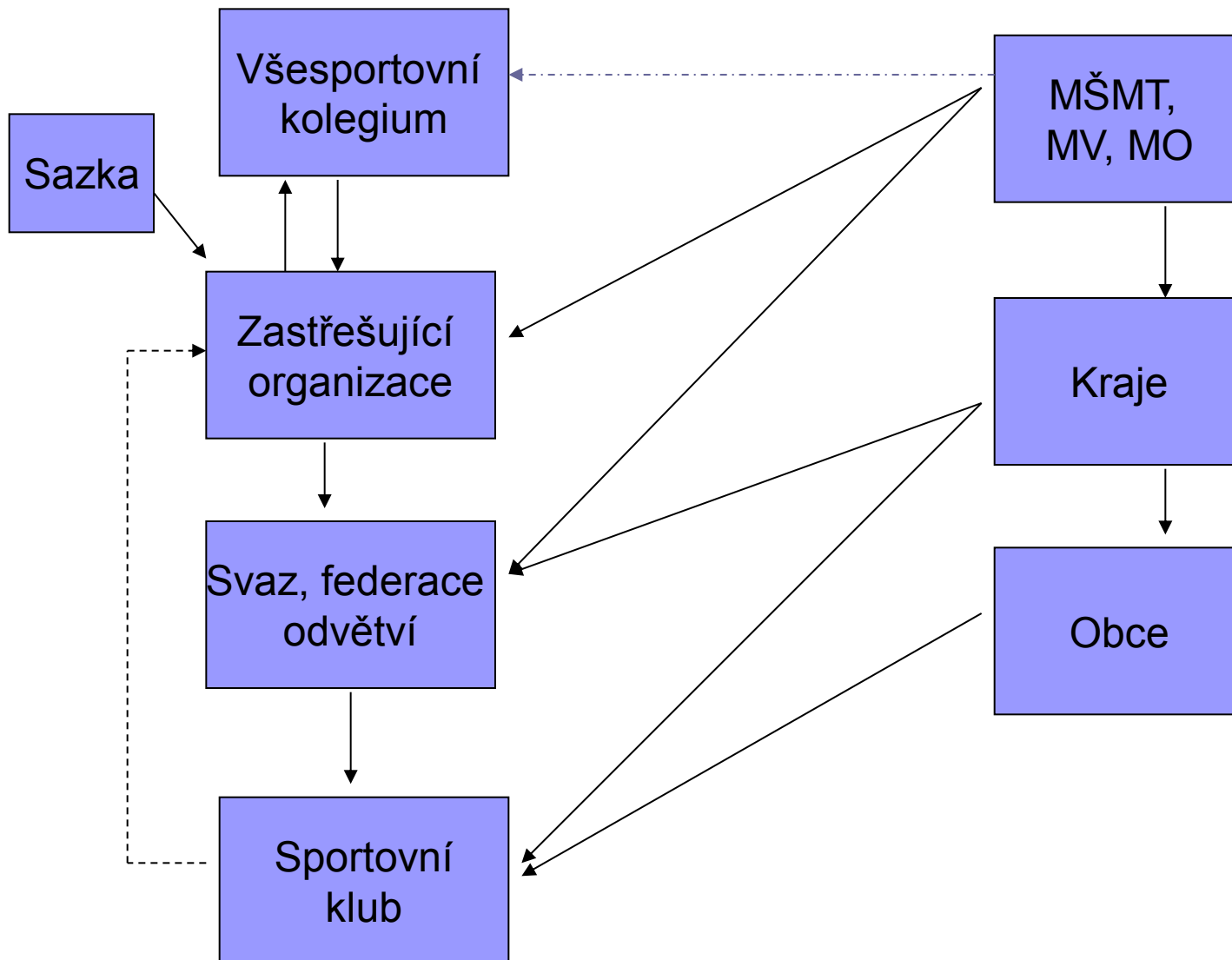
Instituce v ČR

- **Zákon o podpoře sportu** č. 115/2001 Sb., ze dne 28.února 2001 ve znění zákona č. 219/2005 Sb.
 - KONCEPCE STÁTNÍ PODPORY SPORTU V ČESKÉ REPUBLICE (2009)
 - Koncepce státní podpory sportu v ČR (2011 – usnesení vlády)
- Zásady vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy (2010)

Cíle a priority státní politiky (2000)

- *Změny hodnotové orientace občanů*
- *Trvale zlepšovat podmínky pro provozování sportu*
- *Trvale vytvářet podmínky pro sportovní aktivity dětí a mládeže na školách*
- *Dosahovat očekávaných a odpovídajících sportovních výsledků na významných světových soutěžích*
- *Vytvářet účinný systém podpory programů zabraňující negativním jevům ve sportu*

Schéma struktury v ČR

MŠMT

- Antidopingový výbor ČR – organizační složka státu (česká charta proti dopingů)
- Sport
 - Sportovní reprezentace
 - Sportovní centra
 - Sportovní třídy
- Tělovýchova
 - Sport pro všechny
 - Sport a škola
 - Sport zdravotně postižených
 - Údržba a provoz TVS zařízení

Klíčové oblasti institucionálního rámce

■ Státní struktury

- Vláda – MŠMT, MO, MV
- Kraje
- Obce

■ Spolkové struktury

- Kluby (40000), Svazy (120), Zastřešující organizace (9), Všesportovní kolegium

■ *Firmy*

- *Nádnárodní, národní, lokální*

Financování TK

Veřejné zdroje

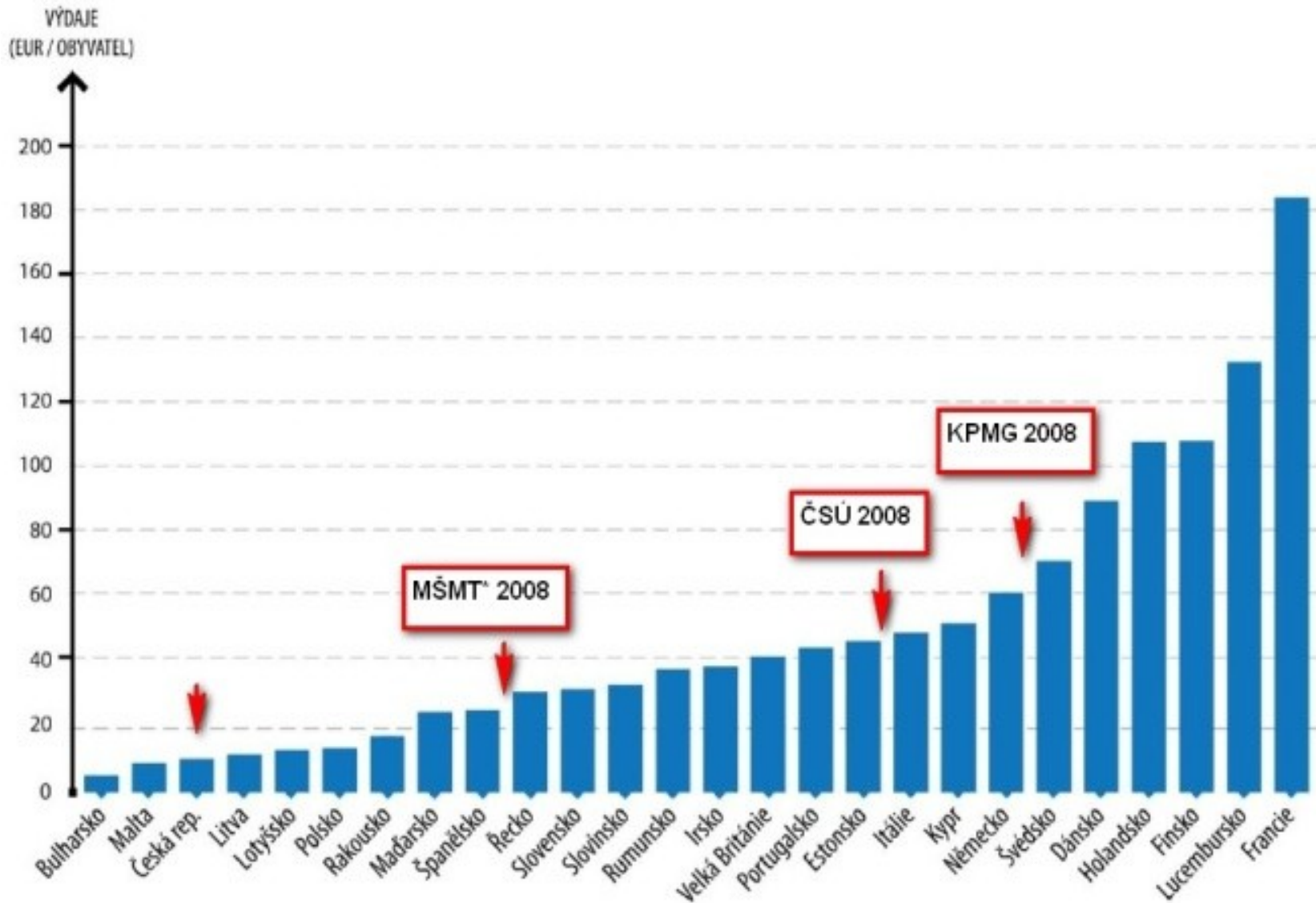
Podíl TK na výkonu ekonomiky

- Podíl sportu a tělovýchovy na HDP – odhad 2%
- Podíl TK na veřejných výdajích odhad 1%
- Zaměstnanost- ČR odhad 1,5% (SRN 2%, Finsko 0,8%)

Státní rozpočet

- Sport je financován prostřednictvím
 - MŠMT (kap. 333),
 - MO (kap. 304),
 - MV (kap. 314)
- MŠMT je z kompetenčního zákona resortem pro tělovýchovu, sport a turistiku.
- Státní podpora prostřednictvím ministerstev se uskutečňuje na základě zákona o Státním rozpočtu pro daný rok
- *celkový objem výdajů pro oblast sportu je kompromisem mezi požadavky a reálnými možnostmi*

Veřejné zdroje na sport – kolik jich vlastně je?

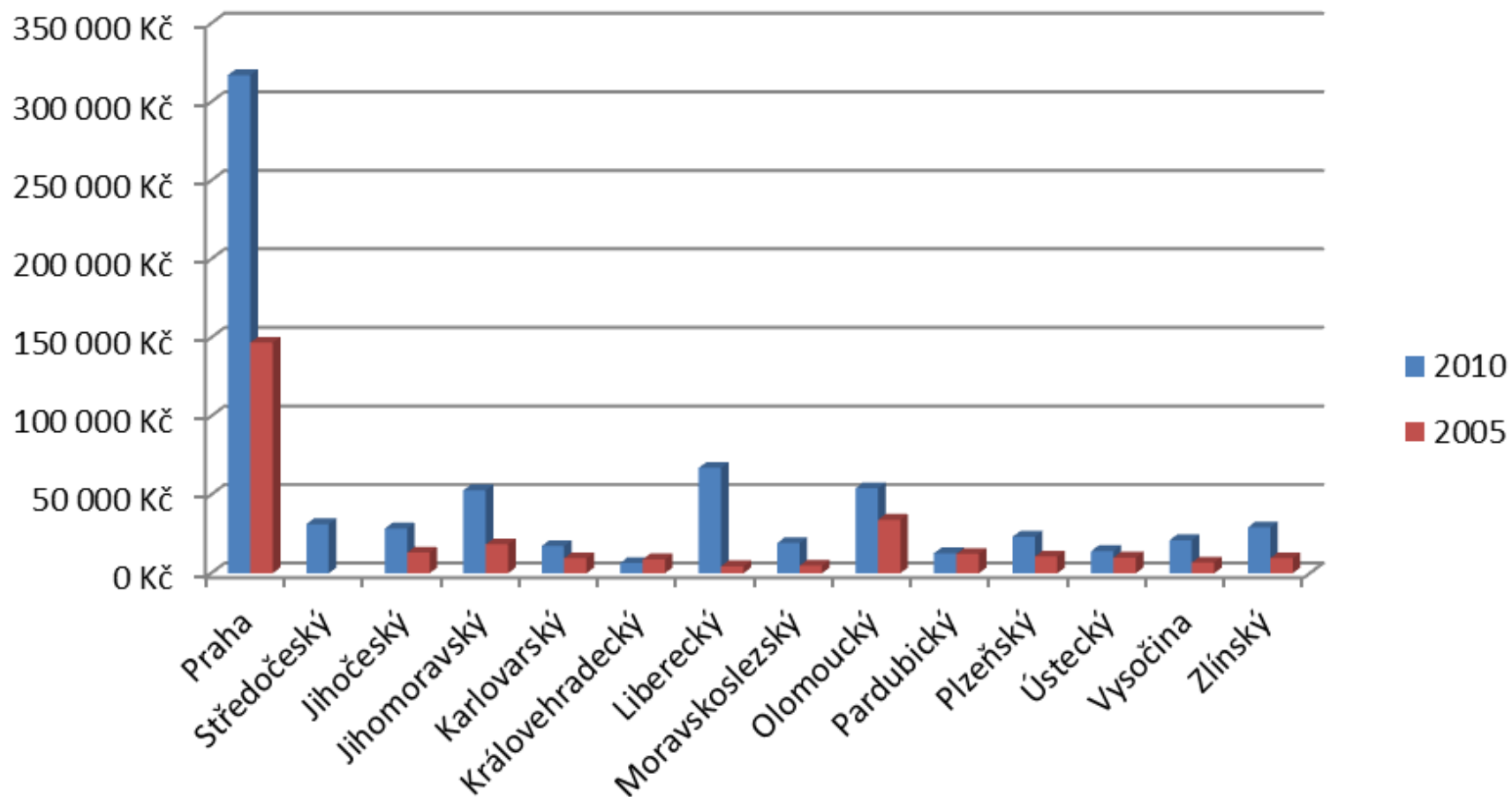
Komparace zdrojů dat o objemu veřejných prostředků alokovaných na sport

pramen	rok	Celkový objem zdrojů v mil. Kč	v EUR na 1 obyvatele	státní rozpočet	Municipality
Novotný, Dohnal, Cíkl	2006	11 000	44	1 900	9 100
Analýza financování sportu	2008	7 700	31	NA	NA
Analýza financování sportu	2008*	2 500	10	NA	NA
Český statistický úřad	2008	12 084	48	3 114	8 970
Český statistický úřad	2010	13 116	52	2 387	10 729
Koncepce financování sportu - KPMG	2008	16 624	66	4 333	12 291
Koncepce financování sportu - KPMG	2010	17 853	71	2 729	15 124

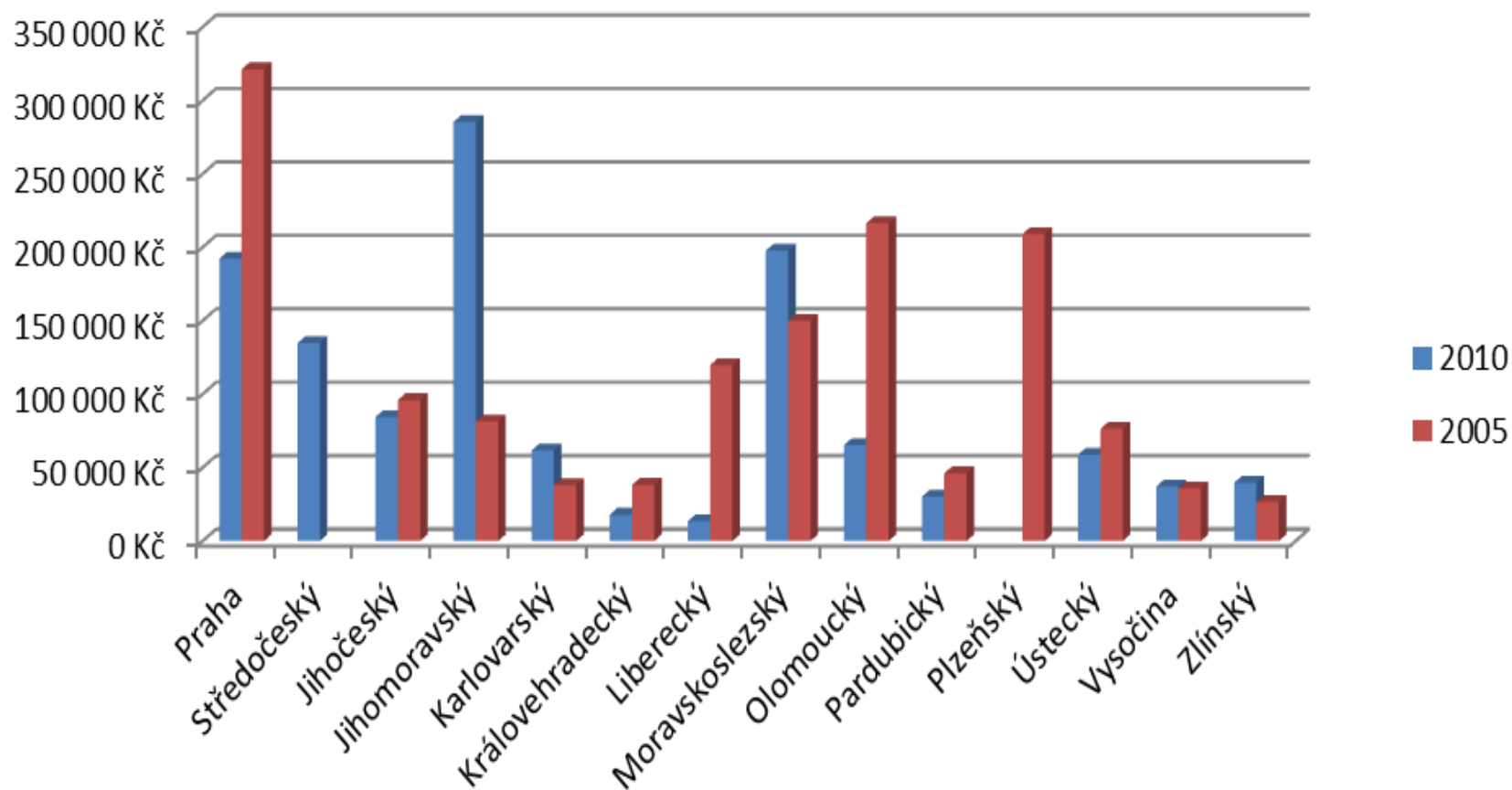
3. Kraje

- Úkoly krajů kraje ve své samostatné působnosti vytvářejí podmínky pro sport, zejména
 - a) zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
 - b) zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení,
 - c) zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.
- Každý kraj podle svého uvážení od 0 cca do 3% rozpočtu

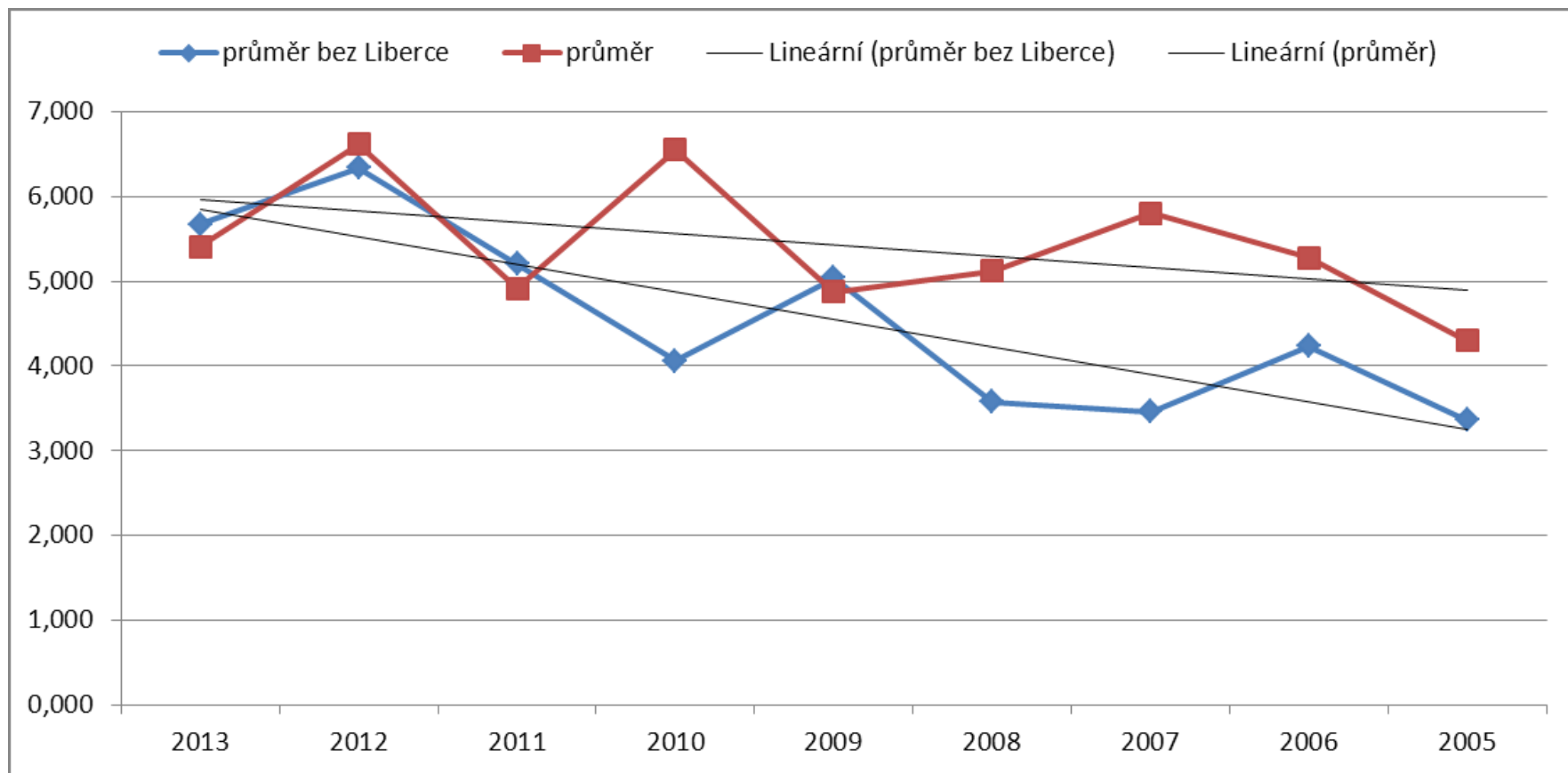
Celková výše podpory sportu a tělesné výchovy (tis.Kč)

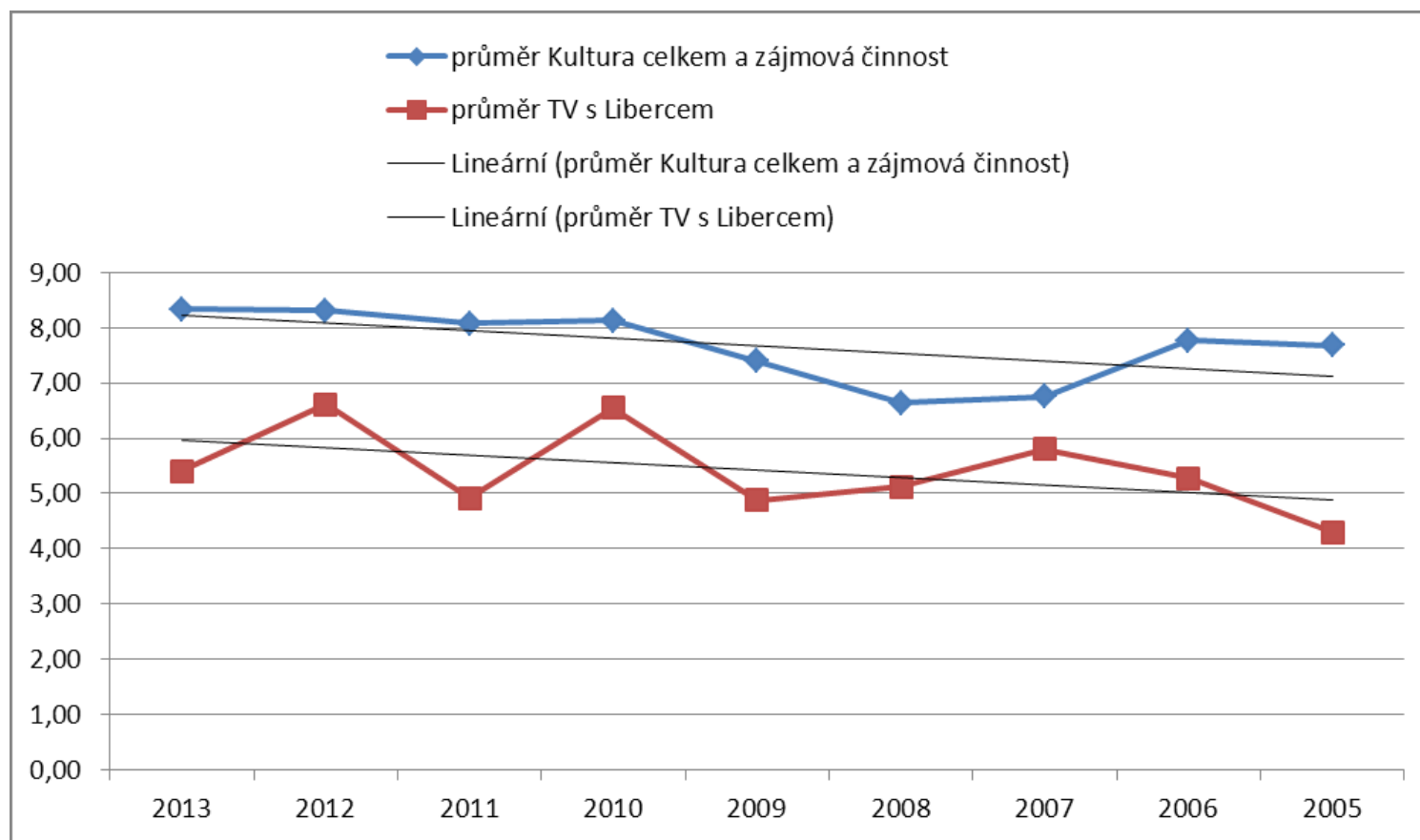
Průměrná částka na úspěšnou žádost

% z rozpočtu na sport a TV u 10 největších českých měst

% z rozpočtu na sport a TV versus kultura u 10 největších českých měst

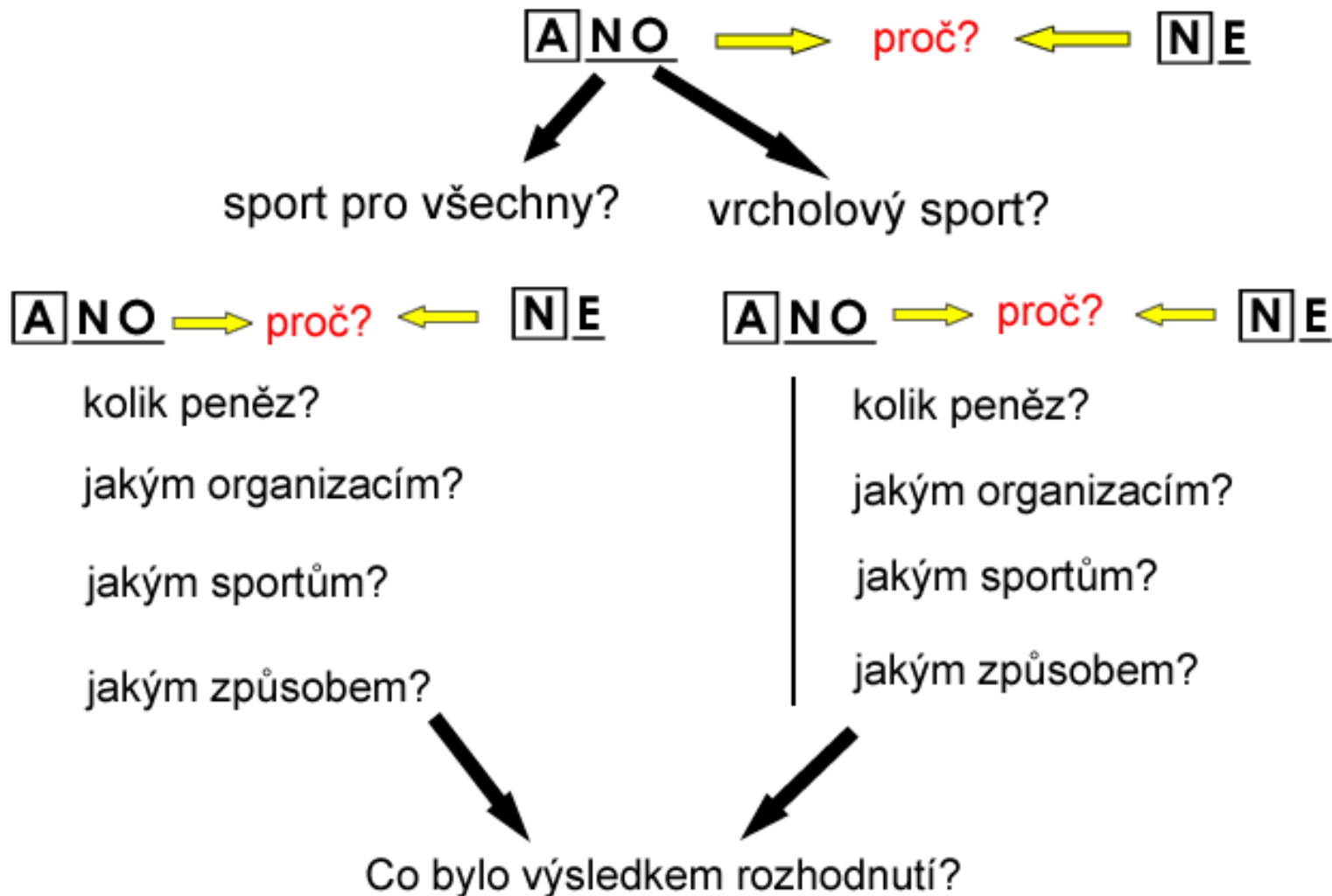

Vliv krize na výdaje na sport a TV? (10 největších měst v ČR)

	2005-2007	2008-2010	rozdíl
Praha	937 426 070	1 166 404 370	-228 978 300
Brno	745 213 630	1 567 737 140	-822 523 510
Ostrava	1 593 418 650	1 117 665 780	475 752 870
Plzeň	399 420 300	498 213 490	-98 793 190
Liberec	1 288 946 550	1 654 936 700	-365 990 150
Olomouc	173 307 270	167 281 580	6 025 690
Ústí nad Labem	381 274 360	172 902 430	208 371 930
Hradec Králové	381 076 430	967 956 280	-586 879 850
České Budějovice	287 218 840	333 398 190	-46 179 350
Pardubice	161 326 750	210 713 800	-49 387 050

There is a question...

Měl by stát podporovat finančně sport?

Děkuji za pozornost

